

وزیر کشور:
مجموعه امکانات موجود برای
رویارویی با بحران شهر تهران، تنها
پاسخگوی ۲۰ درصد جمعیت این شهر
است.

سازمان بزرگداشت فیثوف بزرگ، ملاصدرا
را گرامی داشته و قرار استن نیمه شعبان،
میلاد با سعادت منجی عالم بشریت حضرت
هدی موعود(ص) لده تعالی ترجه شرف) را
پیشاپیش تبریک می گوئیم.

همایش ملی الگوی توسعه پایدار
و متوازن منطقه‌ای

نشریه علمی - خبری دبیرخانه دائمی همایش الگوی توسعه پایدار و متوازن منطقه‌ای
سال سوم ، شماره ۸، شماره مسلسل ۶۵ (شنبه ۱ خرداد ماه ۱۳۹۵)

توزارین

گزارشی از بروندادهای همایش بین المللی :
«ساماندهی سیاسی فضا و اداره بهینه شهر تهران»
برگزارکننده:
قطب علمی جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس
(با همکاری وزارت کشور و دستگاه‌های تابعه)

اشاره

همایش «ساماندهی سیاسی فضا و اداره بهینه شهر تهران» به تاریخ ۱۷ و ۱۸ اسفندماه ۱۳۹۴، توسط قطب علمی جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس در سالن شهید مطهری دانشگاه تربیت مدرس و با حضور جمع کثیری از متخصصان داخلی از رشته‌های مختلف دانشگاهی و مقامات و مدیران و کارشناسان دستگاه‌های ذیربط؛ و ارائه مقاله ۲۳ متخصص و صاحب‌نظر خارجی از کشورهای فرانسه، آلمان، بریتانیا، ایتالیا، استرالیا و اتریش برگزار گردید. این همایش سومین همایش در زمینه ساماندهی سیاسی فضا پایتخت بود که توسط قطب علمی جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس برگزار گردید. در این همایش، به ترتیب دکتر محمدتقی احمدی (رئیس دانشگاه تربیت مدرس)، دکتر سیدیحیی رحیم صوفی (دبیر همایش)، دکتر محمدرضا حافظ‌نیا (مدیر قطب علمی جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس)، دکتر محمدباقر قالیباف (شهردار تهران)، دکتر محمدحسین پاپلی یزدی (دبیر کمیته علمی همایش)، مهندس سید حسین هاشمی (استاندار تهران)، سردار دکتر حسین اشتری (فرمانده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران) و مهندس دائمی (معاون محترم وزیر نیرو) به ایراد سخنرانی در مورد موضوع همایش پرداختند. سپس پانل‌های تخصصی و کارگاه‌های آموزشی در سطح صاحب‌نظران داخلی و خارجی برگزار گردید. در اینجا، مختصری از بروندادهای این همایش مطرح می‌گردد.

مقدمه

مشکلات روزافزون شهر تهران به عنوان پایتخت، از ابعاد مختلف زیست محیطی، اجتماعی - فرهنگی، اقتصادی و کالبدی - فضایی اثرات قابل توجهی داشته است. تا جایی که تشدید این چالش‌ها مدیران و مسولان و کارشناسان مربوطه را در سطوح مختلف ملی، منطقه‌ای و محلی درگیر

نموده و ضرورت ساماندهی سیاسی فضای پایتخت را (به جای انتقال آن) در جهت تحقق توسعه پایدار شهری، در اولویت برنامه‌ها قرار داده است. در این زمینه قطب علمی جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس با توجه به ظرفیت‌های بسیار بالای علمی، مسئولیت مطالعه و بررسی جامع در این حوزه را بر عهده گرفت. در همین راستا "همایش ساماندهی سیاسی فضا و اداره بهینه شهر تهران" در جهت تکمیل دستاوردهای همایش‌های پیشین با همکاری وزارت کشور و دستگاه‌های تابعه (استاندارداری تهران، شهرداری تهران و ...) و سایر نهادهای علمی و اجرایی کشور برگزار شد.

الف. محورهای همایش

تجارب جهانی در مدیریت و ساماندهی پایتخت‌ها؛ اثرات جهانی شدن و روابط بین‌المللی در مدیریت و ساماندهی شهر تهران؛ مخاطرات طبیعی و محیط زیستی و راه‌کارهای ساماندهی آنها در شهر تهران؛ چالش‌های جمعیتی و مهاجرت و راه‌کارهای آن در ساماندهی شهر تهران؛ چالش‌ها و راه‌کارهای مدیریتی ساماندهی شهر تهران؛ عدالت اجتماعی و فضایی و ساماندهی شهر تهران؛ چالش‌ها و راه‌کارهای اجتماعی، فرهنگی و هویتی در ساماندهی شهر تهران؛ چالش‌ها و راه‌کارهای اقتصادی ساماندهی شهر تهران؛ نقش بخش خصوصی و صنعت ساختمان در ساماندهی شهر تهران؛ چالش‌ها و راه‌کارهای کالبدی - فضایی، معماری و اثرات آن در ساماندهی شهر تهران؛ چالش‌ها و راه‌کارهای شبکه ارتباطی و حمل و نقل در ساماندهی شهر تهران؛ چالش‌ها و راه‌کارهای حقوقی ساماندهی شهر تهران؛ راه‌کارهای فناورانه در ساماندهی شهر تهران؛ تعامل بهینه تهران با شهرک‌های اقماری، حاشیه‌ها و پسرکانه-های آن؛ ساماندهی تقسیمات سیاسی - اداری شهر تهران؛ تعامل سطوح

مدیریت سیاسی در سطح استانی، ملی، منطقه‌ای و جهانی؛ مدیریت امنیت عمومی و پدافند غیر عامل در شهر تهران؛ مدیریت سلامت، ورزش و بهداشت محیط در شهر تهران.

ب. پرونده‌های همایش

۱. تهران دارای مشکلات متعددی است، ولی تهران مشکل‌دارترین شهر جهان نیست. تهران خود هم معلول مشکلات است و هم علت مشکلات. لذا حل مسائل تهران جز با همکاری همه ارکان حکومت، قوه مجریه، قضاییه و مقننه و بخش خصوصی و اکثریت مردم ممکن نیست. بنابراین، بدون عزم سیاسی و اعمال قانون و یکپارچه‌سازی مسائل، حل مساله پایتخت ممکن نیست. برای حل مسائل تهران باید آمایش سرزمین، یکپارچه‌سازی مدیریت سیاسی فضا در کل کشور (و به خصوص در تهران) پیگیری گردد.

۲. مسأله جمعیت و تراکم جمعیت در تهران، خود مسأله‌ای است که باید به نحو مقتضی پیگیری شود. هر چند که بسیاری از نهادهای اجرایی در این زمینه مشغول فعالیت هستند، اما امیدواریم که این کار همچنان ادامه پیدا کند. مناطق مستعد خاصی از کشور از جمله سواحل خلیج فارس و دریای عمان می‌بایست جمعیت‌پذیری بیشتری داشته باشند به نحوی که بتوانیم سرمایه‌گذاری در آن مناطق را به حدی انجام دهیم که بخشی از جمعیت تهران به آن مناطق جذب شوند و یا حداقل، جمعیت جدیدی از مناطق مختلف کشور به سمت تهران مهاجرت نکند.

۳. یکی از علل عمده مشکلات تهران تمرکزگرایی، بوروکراسی اداری و تصدی‌گری بیش از حد دولت است. برآورد می‌گردد که یک سوم از آلودگی‌های تهران ناشی از مسائل اداری است. در این زمینه پیشنهاد می‌گردد حداکثر استفاده از پتانسیل‌های فناوری و ارتباط جمعی و دولت الکترونیک و دولت همراه انجام شود.

۴. از نظر کالبدی، تهران پیشرفت‌های بسیاری داشته است. اما هنوز مسأله بافت فرسوده یکی از چالش‌های اصلی تهران است. ساخت‌وسازهای

بی‌رویه‌ای در مناطق مختلف و به‌خصوص در حواشی تهران انجام می‌شود، که خود یکی از مسائل است. نظارت ناقص نهادهای نظارتی (از جمله سازمان نظام مهندسی و ساخت و سازهایی که مهندسان آن سازمان، اسناد آن را امضا کردند)، خطر خسارت زلزله تهران را افزون می‌کند. لذا امیدواریم که نظارت سازمان‌های مختلف نظارتی بیشتر شود و به‌خصوص سازمان نظام مهندسی بیشتر به وظایف خود توجه نماید.

۵. درباره مسائل زیرساختی مثل گسل‌ها، مسیل‌ها و تغییر کاربری اراضی، مسأله آب و توزیع آب اقدامات زیادی شده است. اما هنوز فعالیت و یکپارچه‌کردن مطالعات در این زمینه ضرورت دارد.

۶. در حوزه حمل و نقل تهران، هزاران پروژه انجام شده است. مقالات ارائه شده توسط اساتید خارجی و به‌خصوص اساتید فرانسوی در این همایش، با شواهد بسیار نشان دادند که بزرگراه‌سازی در دنیا در حال افول است و حتی برخی از بزرگراه‌ها را در برخی کشورها تخریب کردند و به جای آنها جاده‌های باریک‌تر همراه با فضای سبز و امکانات بیشتر ایجاد نمودند و همچنین از پیاده‌روی و دوچرخه‌سواری استفاده بیشتری به عمل می‌آید. بنابراین می‌بایست در سیاست‌هایی که در زمینه بزرگراه سازی هست تجدید نظر کرد و امیدواریم که حمل و نقل آبی ما بیشتر متکی به حمل و نقل عمومی، ریلی، مترو و تراموا و ... باشد.

۷. در ده سال گذشته تهران بدون پول نفت اداره شده است. اما تا ایجاد درآمدهای پایدار راه درازی در پیش است. تهران باید از این جهت گام‌های اساسی بردارد. تهران بیش از ۶۰٪ سرمایه‌های کشور را در خود جای داده است و بیش از ۵۲٪ مالیات‌های کشور را پرداخت می‌کند. آیا این خود یک مشکل نیست؟ حل این مسأله کار ساده‌ای نیست و باید در سرلوحه کارها واقع شود.

۸. مسائل پدافند غیرعامل و مدیریت بحران در تهران بسیار مورد توجه است، اما هنوز زمینه فعالیت بسیار زیادی وجود دارد و دانشگاه‌ها می‌بایست در این حوزه فعال‌تر گردند.

۹. در ۲۵ سال گذشته بیش از ۵ هزار و ۵۰۰ طرح تحقیقاتی بالای ۵۰ میلیون تومان در تهران انجام شده است. یعنی مبلغی بالای ۱۵ هزار میلیارد تومان. اما این طرح‌ها اکثراً بخشی است و بخش‌های مختلف حاضر نیستند که طرح‌ها را در اختیار هم قرار دهند که به صورت هم‌افزا درآید. برای ساماندهی مطالعات علمی تهران، دانشگاه تربیت مدرس و قطب علمی جغرافیای سیاسی این دانشگاه، پیشنهاد ایجاد "دبیرخانه دائمی مطالعات علمی شهر تهران" را به وزارت کشور (استانداری تهران) ارائه کرد که مورد تصویب قرار گرفت.

(نمبر) دبیرخانه دائمی همایش الگوی توسعه پایدار و متوازن منطقه‌ای در سال ۱۳۹۴ اقدام به نظرسنجی «مورد علکردنشریه علمی-خبری توازن نمود که برآورد حاصل از تحلیل نتایج نشانگر علکردن مطلوب این نشریه می‌باشد.

نشریه علمی - خبری «توازن»
مرکز مطالعات راهبردی و آموزش وزارت کشور
دبیرخانه دائمی همایش
الگوی توسعه پایدار و متوازن منطقه‌ای
مدیر مسئول: ابودر کوثری
سرمدیر و مدیر اجرایی: ابراهیم خلیفه

توجه

نشریه علمی - خبری «توازن» به صورت هفتگی توسط دبیرخانه دائمی همایش منتشر می‌شود. منتظر دریافت اخبار شما جهت درج در این نشریه هستیم.

www.Sbrd.ir
۰۲۱-۸۴۸۶۴۱۵۶

ان شاءالله در شماره آینده می‌خوانیم:

"تحلیل پیامدهای تداوم عدم تعادل‌های منطقه‌ای در ایران با تأکید بر پیامدهای امنیتی"

دکتر خدر فرجی راد (استادیار پژوهشگاه علوم انتظامی و مطالعات اجتماعی ناجا)
محمد قاسمی (مربی پژوهشی پژوهشگاه علوم انتظامی و مطالعات اجتماعی ناجا)